

Herziening invulling begrip 'substantiële kwalificatie'

Inleiding

Commissie Leijnse

In 2009 heeft het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) opdracht gegeven om het Nederlands kwalificatieraamwerk (NLQF) te ontwikkelen. De Commissie Leijnse heeft een advies uitgebracht over de implementatie van het Europees Kwalificatieraamwerk in Nederland. Voor de inschaling van non-formele kwalificaties luidde het advies van de Commissie Leijnse (2011) dat alleen substantiële kwalificaties in het NLQF opgenomen zouden moeten worden. Als reden draagt de commissie in haar rapport aan dat 'classificatie in het NLQF in beginsel openstaat voor alle in Nederland verleende kwalificaties maar dat het uiteraard niet de bedoeling is dat ieder leerresultaat, hoe miniem ook, een niveau-indeling krijgt'.

Beleidsreactie OCW

De minister van OCW heeft het advies van de Commissie Leijnse overgenomen en aangegeven dat alleen kwalificaties in aanmerking komen voor inschaling indien er sprake is een leerinspanning van minimaal 400 uur. Hiermee wilde de minister tijdrovende bezwaar- en beroepsprocedures over de ontvankelijkheid van een aanvraag voorkomen (kamerbrief, 8 juli 2011)¹, vertrouwen in het NLQF opbouwen doordat een tweedaagse cursus niet eenzelfde niveauaanduiding kan krijgen als een opleiding van twee jaar (verslag tweede kamerbrief nr. 35, 29 november 2011) en zou dit overbelasting van het Nationaal Coördinatiepunt (NCP) NLQF voorkomen door een groot aantal aanvragen vanuit de private sector. De minister heeft aangegeven dat de 400 urennorm na twee jaar geëvalueerd en zo nodig bijgesteld zou kunnen worden.

Herziening

Herziening van de invulling van het begrip 'substantiële kwalificatie' is op grond van de ervaringen in de afgelopen twee jaar op zijn plaats. Het NCP NLQF heeft het ministerie van OCW een voorstel gedaan om de mogelijkheden om aan te tonen dat het om een substantiële kwalificatie gaat, aan te vullen met het aantonen van arbeidsmarktrelevantie.

---

¹ Naar aanleiding van de beleidsreactie zijn er vanuit verschillende fracties vragen gesteld over het hanteren van een urennorm. Gesteld werd door de verschillende fracties dat het niveau van een opleiding gebonden moet zijn aan het leerresultaat en niet aan de duur, tijd of studiebelasting van een opleiding. Daarnaast werd aangegeven dat ook korte opleidingstrajecten kunnen leiden tot verbetering van de arbeidsmarktpositie en -mobiliteit van mensen.

Aanleiding voor herziening

De overwegingen die aan dit herzieningsvoorstel voor de invulling van het begrip 'substantiële kwalificatie' ten grondslag liggen, kunnen als volgt worden samengevat:

- De leerinspanningseis vormt een belemmering voor de inschaling van kleine kwalificaties en kwalificaties op niveau 1 en 2. De leerinspanning voor het behalen van deze kwalificaties ligt vaak onder de 400 uur maar zijn wel arbeidsmarktrelevant. Door de leerinspanningseis komen deze kwalificaties niet in aanmerking voor inschaling (bijv. kwalificaties van de stichting Raad voor Arbeidsverhoudingen Schoonmaak- en Glazenwassersbranche, RAS). In de ontwikkelfase van het NLQF was niet voorzien dat de leerinspanningseis de inschaling van kwalificaties met een lager werk- en denkniveau in de weg zou staan.
- Een kwantitatieve leerinspanningseis past feitelijk niet bij een leerwegaafhankelijk systeem van een leven lang leren. Het gaat niet om inputfactoren zoals inspanningsduur maar om het aantonen van bereikte leerresultaten (output).
- In de praktijk is gebleken dat er bij inschalingsverzoeken van kwalificaties naar deze leerinspanningseis van 400 uur "wordt toegeschreven". Het criterium lijkt hierdoor zijn doel voorbij te streven.

Invulling substantiële kwalificatie vanaf heden

Vanaf nu is het mogelijk om een inschaling in het NLQF en het daaraan gekoppelde EQF aan te vragen voor kwalificaties die een leerinspanning hebben van minder dan 400 uur. Op voorstel van het NCP NLQF is het Ministerie van OCW akkoord gegaan om ook arbeidsmarktrelevantie als criterium te gebruiken.

Als voorwaarde voor inschaling in het NLQF blijft gelden dat het om een substantiële kwalificatie moet gaan. Voorheen konden aanvragers dit enkel aantonen aan de hand van de 400 uur leerinspanningseis, maar vanaf heden hebben aanvragers de mogelijkheid om dit ook op een andere manier aan te tonen, namelijk via de arbeidsmarktrelevantie van de kwalificatie.

Een kwalificatie is arbeidsmarktrelevant als:

1) de kwalificatie duidelijk maakt op welke functies en/of beroepen de kwalificatie zich richt.

De aanvrager kan dit onderbouwen door inzichtelijk te maken dat:

- de kwalificatie de kandidaat extra kansen en mogelijkheden biedt op de arbeidsmarkt (breder inzetbaarheid/groter mobiliteit).
- de kandidaat toegang krijgt tot de arbeidsmarkt en/of een bepaald beroep of functie.

- Het de kandidaat interne doorstroommogelijkheden binnen een bedrijf of organisatie biedt.
- de kandidaat voldoet aan eisen om een beroep te mogen uitoefenen (bijvoorbeeld vanuit de wet of zorgverzekeraars).

Dit blijkt o.m. uit documenten die een beeld geven van het arbeidsmarktperspectief, zoals het perspectief van afgestudeerden, openstaande vacatures en loopbaanperspectieven.

En/of

2) de kwalificatie wordt gedragen door het betreffende werkveld (bijvoorbeeld door de beroeps- of brancheorganisatie of een representatieve groep van bedrijven of organisaties).

De aanvrager kan dit aantonen aan de hand van een verklaring van de branche- of beroepsorganisatie of representatieve groep van bedrijven of organisaties.

Bronnen

M. van Bijsterveldt-Vliegenthart (2011). Brief van de minister van onderwijs, cultuur en wetenschap 8 juli 2011, nr. 34: Aanbieding advies Commissie NLQF-EQF met beleidsreactie.

Thomassen (2011). Tweede Kamer van de Staten-Generaal. Verslag van een schriftelijk overleg: Leven Lang Leren, 29 november 2011, nr. 35.